

«Қарағанды облысы, Топар кенті «Топар бас энергия тарату станциясы» ЖШС күл үйіндісінің № 6 секциясын салу, тұндырғыш тоғанды күлден тазарту және тұнған су құбыры бар шахта құдығын салу. Түзету» жоспарының

**Ықтимал әсерлері туралы есебінің
ТЕХНИКАЛЫҚ ЕМЕС ТҮЙІНДЕМЕСІ**

«Топар бас энергия тарату станциясы» ЖШС-сінің күл үйіндісі Топар кенттік әкімшілігінің аумағында Топар кентінен 2 км-ден астам қашықтықта орналасқан. Күл үйіндісінің № 6 секциясын салу жөніндегі жұмыстар кәсіпорынның қолданыстағы күл үйіндісі секцияларына тікелей іргелес бөлінген аумағы шегінде жүргізілетін болады.

Көрсетілген жоспарланған қызметтің мақсаты – 6 секцияны салу есебінен Топар бас тарату станциясының күл үйіндісінің үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету.

Жобада құрылыстың 1 кезегі қарастырылады. Жобалық шешімдерді іске асыру 10912,178 мың тонна мөлшерінде күл – қож қалдықтарын жинауға мүмкіндік береді. Қажетті көлемі 12435,530 мың м³. Бұл энергостанциясының жарамдылығын 5 жылға қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Жоба бойынша мынадай іс-шаралар көзделеді:

1. 6-шы секцияның құрылысы;
2. Күл үйіндісінің технологиялық құбырлары жүйесін қайта құру.

Биіктігі 19,5 м саздан бастапқы қоршау бөгетін жасау көзделеді. Жобаланған бөгетінің пішіні II-тәрізді болады. Бөгеттің негізі жайғастырылған жер беті болып табылады.

Атмосфералық ауаға әсері

Құрылыс кезінде ластаушы заттардың барлығы 24 түрін қамтитын 3 (оның ішінде 1 ұйымдастырылмаған, 2 ұйымдастырылған) шығарындылар көзі қарастырылған.

Атмосфераға шығарындылар мөлшері: **103,13 т/жыл**, оның ішінде қатты – 89,69 т/жыл, газ тәрізді – 13,44 т/жыл болады.

№ 6 секцияны пайдалану кезінде ластаушы заттардың барлығы 9 түрін қамтитын 2 (оның ішінде 1 ұйымдастырылмаған, 1 ұйымдастырылған) шығарындылар көзі қарастырылған.

Атмосфераға шығарындылар мөлшері: **0.0936 т/жыл**, оның ішінде қатты – 0.0032 т/жыл, газ тәрізді – 0.0904 т/жыл болады.

Жүргізілген есептеулер негізінде тұрғын үй аймағы шекарасында атмосферадағы ластаушы заттардың шекті концентрациясынан асып кеткені анықталған жоқ, халықтың денсаулығына теріс әсер етпейді.

Нысан 1000 м санитарлық қорғау аймағымен **I қауіптілік класына** жатады. Экологиялық кодекске сәйкес күл үйіндісі **I санатқа** жатады.

Су ортасына әсері

Учаскеге арналған су бөтелкедегі сумен қамтамасыз етіледі. Канализация – биоәжетханаға, артынан ағынды суларды тазарту қондырғыларына апару. Суды өндірістік қажеттіліктерге жеткізу келісім-шарт негізінде арнаулы машинамен жүзеге асырылады. Тұрмыстық қажеттіліктерге су шығыны 1368,75 м³/жыл, техникалық су – 5000 м³/жыл.

Сумен қамтамасыз ету және су бұру жүйесі пайдалану кезеңінде өзгермейді.

Қарастырылып отырған жобаны іске асыру рұқсат етілген төгінділердің белгіленген нормативтерін қайта қарауға көзделмейді.

Учаскеде ауыз сапалы жер асты суларының кен орындары жоқ. Ең жақын су объектісінің жағалау сызығы қарастырылып отырған қалдық қоймасының жобаланған секциясынан 600 м-ден астам қашықтықта, су қорғау аймағы мен белдеуінен тыс орналасқан.

Жобалық шешімдер мен экологиялық шаралар орындалса, су объектілеріне әсер ету мүмкін емес.

Жер бетіне әсері

Құрылыс және пайдалану белгілі бір учаскенің аумағында жүзеге асырылатындықтан және оның шекарасынан шықпайтындықтан, жердің бұзылуы ландшафттық сипатта болмайды.

Күл үйіндісі жұмысы аяқталғаннан кейін учаскені топырақпен толтыру және көпжылдық шөптерді себу арқылы қалпына келтіру жұмыстары жүргізіледі.

Құрылыс кезінде қауіпті емес 7 түрлі және қауіпті өндірістік және тұтыну қалдықтарының 3 түрі пайда болады. Олардың түзілуінің жалпы максималды көлемі жылына **51,7 тоннаны** құрайды.

6-секция құрылысының 1-ші кезегін өткізудің мақсаты салмағы 10912,178 мың тонна күл-қож қалдықтарын орналастыру болып табылады, бұл энергостанциясының жарамдылығын 5 жылға қамтамасыз етуге мүмкіндік береді. 6-шы секцияны пайдалану 2026 жылдан бастап көзделеді.

Көмілетін күл мен қож қалдықтары қауіпті емес және улы емес.

Әлеуетті құнарлы қабаттың барлық көлемі учаскені рекультивациялауға жұмсалады.

Қорытындылар

Атмосфералық ауаға шығарындылардың әсері шамалы, өйткені жұмыс орнында тұрғын үй немесе қоғамдық ғимараттар жоқ. Шығарындылардың көлемі шамалы және атмосфералық ауа сапасының нашарлауына әкелмейді. Қорытындылар Ықтимал әсерлер туралы есептің бөлігі ретінде мамандандырылған есептеулермен расталады.

Жер асты және жер үсті суларына әсері болмайды, себебі: учаскенің сумен қамтамасыз етілуі бөтелкедегі сумен қамтамасыз етіледі. Канализация – биоәжетханаға, артынан ағынды суларды тазарту қондырғыларына апару. Учаске су қорғау аймағынан және су объектілерінің белдеуінен тыс орналасқан.

Топырақ пен жер бетіне әсер ету болмайды, өйткені жобалық шешімдер топырақты кейіннен рекультивация үшін алып тастауды және сақтауды қарастырады. Қалдықтардың қоршаған ортаға кері әсерін азайту мақсатында қалдықтарды жинау, сақтау және көму орындарына жөнелтуді нақты ұйымдастыру болады.

Күл үйіндісі мемлекеттік орман қоры мен ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың аумағынан тыс жерде орналасқан. Күл үйіндісінің аумағында Қазақстан Республикасының Қызыл кітабына енгізілген флора мен фаунаның өкілдері жоқ. № 6 секция учаскесі «Абай» аңшылық шаруашылығының аумағында орналасқан. Жобада жануарлар мен өсімдіктер әлеміне теріс әсерді азайту үшін табиғатты қорғау шаралары қарастырылған.

Осылайша, жұмыстар қалыптасқан экологиялық жағдайды бұзбайды, қоршаған ортаға материалдық өзгерістер әкелмейді және халықтың денсаулығына теріс әсер етпейді.

НЕТЕХНИЧЕСКОЕ РЕЗЮМЕ

Отчета о возможных воздействиях к проекту

«Строительство секции № 6 золоотвала, очистка пруда отстойника от золы и строительство шахтного колодца с трубопроводом осветленной воды ТОО «Главная распределительная энергостанция Топар». Корректировка»

Золоотвал ТОО «Главная распределительная энергостанция Топар» расположен на территории Топарской поселковой администрации на расстоянии более 2-х км от пос. Топар. Работы по строительству секции № 6 золоотвала будут проводиться в пределах отведенной территории предприятия, непосредственно прилегающей к действующим секциям золоотвала.

Цель указанной намечаемой деятельности – обеспечение бесперебойной работы золоотвала главной распределительной станции Топар за счет строительства секции 6.

Проектом рассматривается 1 очередь строительства. Реализация проектных решений позволит складировать золошлаковые отходы в количестве 10912,178 тыс. тонн – требуемый объем 12435,530 тыс.м³ что позволит обеспечить работоспособность ГРЭС на протяжении 5 лет эксплуатации.

По проекту предусматриваются следующие мероприятия:

1. Строительство секции 6;
2. Реконструкция системы технологических трубопроводов золоотвала.

Предусматривается создание первичной ограждающей дамбы из глины высотой 19,5 м. Проектируемая дамба Г образная. Основанием дамбы является спланированная поверхность.

Воздействие на атмосферный воздух

При строительстве предусматривается 3 источника выбросов вредных веществ в атмосферу (в том числе 1 неорганизованный, 2 организованных), содержащие в общей сложности 24 наименования загрязняющих веществ.

Количество выбросов в атмосферу составит: **103.13** т/год, из них твердые – 89.69 т/год, газообразные – 13.44 т/год.

При эксплуатации секции № 6 предусматривается 2 источника выбросов вредных веществ в атмосферу (в т.ч. 1 организованный, 1 неорганизованный), содержащих в общей сложности 9 наименований загрязняющих веществ.

Количество выбросов в атмосферу составит: **0.0936** т/год, из них твердые – 0.0032 т/год, газообразные – 0.0904 т/год.

Негативного влияния на здоровье населения оказываться не будет, так как на основании проведенных расчетов, превышений предельных концентраций загрязняющих веществ в атмосфере на границе жилой зоны не обнаружено.

Объект относится к **I классу опасности** с размером санитарно-защитной зоны 1000 м. По Экологическому кодексу золоотвал относится к **I категории**.

Воздействие на водную среду

Водоснабжение участка предусматривается привозной бутилированной водой. Водоотведение – в биотуалеты с вывозом сточных вод на очистные сооружения. Доставка воды на производственные нужды будет с помощью специализированной машины на основании договора. Расход воды на хозяйственные нужды – 1368,75 м³/год, технические нужды – 5000 м³/год.

Система водоснабжения и водоотведения на период эксплуатации изменению не подлежит.

Реализация рассматриваемого проекта не приведет к пересмотру установленных нормативов допустимых сбросов.

На участке отсутствуют месторождения подземных вод питьевого качества. Береговая линия ближайшего водного объекта расположена на расстоянии более 600 м от проектируемой секции хвостохранилища, за пределами водоохранной зоны и полосы.

При соблюдении проектных решений и природоохранных мероприятий воздействие на водные объекты невозможно.

Воздействие на почвенный покров

В связи с тем, что строительство и эксплуатация будут осуществляться на территории конкретного участка и не будут выходить за его пределы, нарушение земель не будут иметь ландшафтного характера.

По окончании эксплуатации золоотвала, участок будет рекультивирован путем засыпки грунтом и посевом многолетних трав.

При строительстве будет образовываться 7 видов неопасных и 3 вида опасных отходов производства и потребления. Общий предельный объем их образования составит – **51,7 т/год.**

Целью проведения 1-й очереди строительства секции 6 является размещение золошлаковых отходов массой 10912,178 тыс. тонн что позволит обеспечить работоспособность ГРЭС на протяжении 5 лет эксплуатации. Эксплуатация секции 6 предусматривается с 2026 года.

Золошлаковые отходы, подлежащие захоронению являются неопасными и нетоксичными.

Весь объем потенциально-плодородного слоя будет использован для рекультивации участка.

Выводы

Влияние выбросов на атмосферный воздух незначительное, так как в пределах участка работ отсутствуют жилые и общественные здания. Объемы выбросов незначительные и не обусловят ухудшения качества атмосферного воздуха. Выводы подтверждены специализированными расчетами в составе Отчета о возможных воздействиях.

Влияние на подземные и поверхностные воды допустимое, т.к.: водоснабжение участка предусматривается привозной бутилированной водой. Водоотведение – в биотуалет с вывозом сточных вод на очистные сооружения. Участок расположен за пределами водоохранной зоны и полосы водных объектов.

Воздействие на почвы и грунты допустимое, так как проектными решениями предусмотрено снятие и сохранение почвы для последующей рекультивации. С целью снижения негативного влияния отходов на окружающую среду будет вестись четкая организация сбора, хранения и отправки отходов в места захоронения.

Золоотвал расположен за пределами территории государственного лесного фонда и особо охраняемых природных территорий. На территории золоотвала представители флоры и фауны, занесенные в Красную книгу Республики Казахстан отсутствуют. Участок секции № 6 находится на территории охотничьего хозяйства «Абайское». Проектом предусмотрены природоохранные мероприятия для снижения негативного воздействия на животный и растительный мир.

Таким образом, работы не нарушат существующего экологического состояния, не дадут материальных изменений в окружающей среде, отрицательного воздействия на здоровье населения не окажут.